

Ahoj všichni příznivci salesiánských dobrovolníků!

Už je to rok, co jsem se já ze své dobrovolné služby vrátila domů. Za ten rok jsem toho stihla hodně, oslavit Vánoce, narozeniny, dostudovat školu...

A taky se několikrát vrátit na místo, kde jsem působila. Naposledy před 14 dny... Mimochodem, to je další dobrý důvod, proč si vybrat místo dobrovolné služby tak blízko domovu ☺.

Pro upřesnění, dobrovolničila jsem u salesiánů na romském sídlišti Luník IX v Košicích na Slovensku.

Sídliště vypadá na první pohled stále stejně. Salesiánské středisko už má fasádu, okolo jsou chodníky a trávníky. Takže se z něj stala taková perla uprostřed toho...sídliště... Několikrát jsem na internetu zaznamenala zprávy o tom, že se uspořádal velký úklid ještě větší hromady odpadků za posledním blokem paneláků. Místní pokaždé slibovali, že už tam ten pořádek vydrží... Bohužel se vždycky najdou jiní místní, kteří tyto snahy překazí...

Za mého působení ústřední topení neexistovalo, plyn nefungoval, voda tekla 2 hodiny denně a elektřina se odpojovala... Zima musela být hrozná... O statice domů se mluví neustále... Teď už jsou udělané nové rozvody elektřiny, hlídá se placení (nějak)... Od srpna voda neteče, voda se vozí v cisternách. Na vlastní oči jsem tu akci neviděla, ale dokážu si představit, jaký šrumec kolem toho musí být. A nanosit si ráno vodu na celý den, pro např. osmičlennou rodinu, do 6. patra? No, mají rozhodně můj obdiv.

Ale děsí mě, že v takových podmínkách žije tolik lidí, dětí, a tak blízko od nás.

Na sídlišti je cítit velké napětí. Hodně rodin plánuje, jak se co nejrychleji ze sídliště dostat. Ale šancí moc nemají.

Ráda se tam vracím a cítím se stále celkem bezpečně. Paradoxně častokrát bezpečněji, než ve svém rodném městě. Už na zastávce MHD v centru města budím pozornost. Stanoviště autobusu, který jede z centra přímo na Luník, je odsunuto od ostatních, takže je jasné, kam člověk míří. Lidi se dívají divně, asi nechápou, jestli jsem s tou krosnou nezabloudila. Romové se se mnou většinou začnou bavit, takže mi to čekání i cesta rychle utíká. Jsou zvědaví, co tam jedu dělat. Když jim řeknu, že na návštěvu, že jsem tam 7 měsíců žila, jsou překvapení, ale cítím, že mě to k nim posouvá blíž, že se mi víc otevřou. Většinou si postěžují, jak těžce se jim žije. Zkouší, jak umím romsky. Občas mě pozvou na návštěvu. S dětmi si povídáme o škole...

Snad nikde nezažívám takové přivítání jako na Luníku. Cestou od autobusu ke kostelu vždycky potkám spoustu známých tváří. Připadám si, jako když se vracím domů. Děti na mě volají, mávají z oken. Ty, se kterými jsem byla často, přiběhnou a objímají mě. První je zajímavá, jak dlouho zůstanu. Jsou zklamané, protože je to vždycky jen na pár dní... Další, co mě znají ze školy, zkouší, jestli si pamatují jejich jména. Většinou ne. Možná víc mrzí mě, že jsem už zapoměla.

Když se se mnou a dalšími dobrovolníky na konci naší služby loučil ředitel komunity, řekl, že můžeme vždycky přijet a že jsme vítáni. Víím, že to myslel vážně... Mezi salesiány a novými dobrovolníky se cítím velice dobře, přijatá. Víím, čím můžu pomoci (většinou je to hromada vypraného oblečení čekající na vyžehlení), ještě se orientuji v denním programu, v kuchyni dokážu nádoby uložit do správných skříněk... Když vypráví nové zážitky, víím, o kterých dětech mluví. S humorem vzpomínáme i na prožité chvíle, kdy mi moc do smíchu nebylo. Stále si pamatuju, kdo má jaký oblíbený hrníček, jakou pije kávu, co mu nechutná. Poznám, když má na sobě něco nového. No, jako doma...

Je krásné, že malé rituály, které jsme s některými lidmi vytvořili, nezmizely. Např. s jedním salesiánem se po vzoru filmu Smradi vždy zdravíme „Brý den, brý den, brý den.“ – „Nemusíš třikrát, stačí jednou.“ – „Máma říkala, že lepší třikrát, než vůbec.“ Nezapomeneme nikdy, rozdíl je jen v tom, kdo začne tuto konverzaci první.

Odjížděla jsem hned poté, co hlavní představený Pascual Chávez požehnal nově postavené pastorační středisko.

Aktivita ve středisku se krásně rozběhly. A k mé velké radosti je vidět, že mladí Romové, animátoři, postupně pochopili, že nemůžou stále jen brát, konzumovat, ale že se mohou také zapojit, podílet se nejen na vymýšlení aktivit, ale třeba i na úklidu. Za odměnu berou každoročně salesiáni ty nejsnaživější na týdenní výlet. Letos se vypravili až do Turína.

Ráda sleduji, jak se snaží mladí Romové, když se rozhodnou žít jinak než jejich vrstevníci nebo rodiny. Salesiáni je podporují, jak jen můžou. Myslím, že takovým jedním viditelným výsledkem jejich podpory je svatba z tohoto léta. Oba teď už manželé prošli střediskem, zapojují se jako animátoři do aktivit, oba mají dokončenou školu, našli si práci. Rozhodli se pro manželství v prostředí, kde už sňatek nemá vůbec žádnou váhu. Naopak, všichni mají spočítané, že finančně výhodnější je žít spolu bez svatby.

Většina Slováků na Luníku nevidí nic pozitivního. Záleží, co tam chce člověk vidět a najít. Já tam našla druhý domov.

A co jsem tím vším chtěla říct?

Současným dobrovolníkům, ať všechny možnosti, příležitosti a čas na místě své dobrovolné služby využívají opravdu naplno...

Bývalým dobrovolníkům... však oni všechny ty pocity znají ☺

Těm, co se pro službu rozhodují, ať se nebojí. Sice to stojí nějaké úsilí, ale to je zanedbatelné v porovnání s tím, co všechno vám to přinese. A že já si uvědomuju i po roce stále nové věci...

A všem, co dobrovolníky jakýmkoli způsobem podporují, prostě děkuji!

Užívejte poslední dny prázdnin

Markéta Krejčová